

**План развоја дистрибутивног гасоводног система
ЈУГОРОСГАЗ АД
за период 2017. – 2021. година**

1. Увод

На основу Закона о енергетици (СЛ. Гласник 145/14 од 29.12.2014. године) члан 261. ЈУГОРОСГАЗ АД је израдио План развоја дистрибутивног система гасовода у складу са „Правилима о раду дистрибутивног система гасовода ЈУГОРОСГАЗ АД“, лиценцом за обављање енергетске делатности дистрибуције и управљања дистрибутивним системом за природни гас и препорукама Агенције за енергетику Републике Србије (писмо број 682/2016-Д-01 од 2.11.2016. године)

Стратегијом развоја енергетике Републике Србије за период до 2025. године, са пројекцијом до 2030. године предложен је пут тржишног реструктуирања и технолошке модернизације Републике Србије како би се сви учесници на тржишту припремили за период раста опште тражње добара и услуга.

Стратешки приступ енергетици подразумева да се процеси у привреди, држави и животу грађана, одвијају уз ниже трошкове и виши степен социјалне и еколошке одрживости.

Анализе кључних економско – технолошких промена показују да је енергетика током последња два и по века била и остала покретач и кључни фактор економских промена у друштву, као и кичма привредног развоја. Промене које се дешавају на глобалном плану захтевају сагледавање њихових утицаја на национални ниво и одговарајуће планирање енергетским развојем свих сектора.

Према проценама Међународне агенције за енергетику (IEA), у периоду до 2025. године очекује се увећање потрошње примарне енергије за 40 %. Због те чињенице неопходно је стратешки планирати развој енергетике.

Природни гас као еколошко гориво представља значајан извор енергије. Доказане резерве природног гаса су довољне за наредних 100 година садашње производње, као и потрошње. Очекивања су да ће удео природног гаса у расподели енергије дстићи 26 % укупне потрошње примарне енергије. Према очекивањима дугорочно посматрано најзначајнији потрошачи природног гаса ће бити у комерцијалном сектору и сектору широке потрошње. Енергетска зависност привреде и становништва у Србији је доминантна у области течних горива и природног гаса. У структури потрошње финалне енергије учешће нафте и гаса у 1990 години износило је 64,1 % (течна горива 45,3 %, природни гас 18,8 %) што је у великој мери одговарало структури потрошње енергије у земљама западне Европе. Увођењем санкција долази до битне промене у структури енергетске потрошње, тако да учешће нафте и гаса у потрошњи финалне енергије у 1993. години пада на око 40 %, а дуплира се учешће електричне енергије.

У структури потрошње финалне енергије по енергентима у 2016. години течна горива учествују са 35 %, електрична енергија са 27 %, геотермална енергија и биомаса са 12 % , природни гас са 9 %, топлотна енергија са 9 %, угља са 8 %... (извор: Одлука о утврђивању енергетског биланса Републике Србије за 2016. годину)

Стратешко определење Србије је да удео природног гаса у задовољењу енергетских потреба достигне ниво развијених европских земаља.

Основни фактори развоја транспортног и дистрибутивног система су извори снабдевања и расположиви и будући потрошачи природног гаса. Повећање удела природног гаса у задовољењу енергетских потреба је стратешко определење развоја енергетике у Србији. Предвиђена потрошња природног гаса треба да оствари динамичну стопу раста на бази супституције других енергената и повећаних потреба и оствари удео у подмиривању укупних енергетских потреба приближно какви су у развијеним европским земљама.

План развоја изградње нових дистрибутивних гасовода урађен је на основу Закона о енергетици, анкета спроведених код потенцијалних купаца природног гаса и усаглашен је са пословним планом акционарског друштва ЈУГОРОСГАЗ АД.

План изградње нових и проширење постојећих дистрибутивних гасовода дефинише основне правце развоја ЈУГОРОСГАЗ АД у сегменту дистрибуције природног гаса.

ЈУГОРОСГАЗ АД је власник дистрибутивних гасоводних мрежа у Нишу, Алексинцу и Ражњу, Лесковцу, Власотинцу, Александровцу и Гучи и поседује све лиценце за обављање делатности везаних за природни гас на територији Републике Србије.

Циљеви доношења Плана развоја дистрибутивног гасоводног система су: повећање сигурности испоруке и развој Система у складу са реално исказаним потребама за приклучење купаца и обезбеђење нових повезивања са транспортним и дистрибутивним системом.

2. Правни оквир

Акционарско друштво ЈУГОРОСГАЗ основано је у складу са Споразумом о сарадњи у области изградње гасовода на територији СРЈ, који је потписан 11.04.1996.год. између Влада РФ и СРЈ. Споразум је обострано ратификован од стране Скупштине СРЈ и Думе РФ.

Акционари ЈУГОРОСГАЗ АД су „Газпром“, Москва са 50%, ЈП „Србијагас“, Нови Сад са 25% и „Centrex Europe Energy and Gas AG“ из Беча са 25% основног капитала Друштва.

Енергетске делатности које се у смислу Закона о енергетици сматрају делатностима од општег интереса, а обављају се у акционарском друштву ЈУГОРОСГАЗ су:

- Дистрибуција природног гаса
- Управљање дистрибутивним системом за природни гас
- Трговина природним гасом

3. Стратешка питања за развојни период

3.1. Перформансе Југросгаз а.д.

- Финансијски и кадровски потенцијал
- Значајне могућности даљег развоја дистрибутивног гасоводног система
- Изграђени дистрибутивни гасоводи, са могућностима проширења и прикључења већег броја корисника у Нишу, Ражњу, Алексинцу, Лесковцу, Александровцу, Лучанима и тд.
- Изградња дистрибутивних гасовода на подручју Власотинца, Сурдулице и Врања у складу са динамиком изградње магистралних гасовода.

3.2. Пословно окружење

Тржиште које покрива ЈУГОРОСГАЗ А.Д. има повољан географски положај у односу на постојеће и будуће мреже гасовода, што може имати значајан утицај на даљи развој предузећа у предстојећем дугорочном периоду.

Основне одлике пословања у Републици Србији које ће утицати на пословање ЈУГОРОСГАЗ АД су:

- Цена природног гаса
- Цене регулисаних услуга закупа транспортних и дистрибутивних капацитета гасовода
- Јачање функције управљања и планирања потрошње гаса
- Изградња нових правца снабдевања гасом
- Велика потрошња енергије по јединици производа
- Мала платежна способност будућих корисника гаса
- Опоравак привреде и привредних активности
- Долазак страних инвеститора

4. Анализа тржишта

Категорије потрошача и корисници енергије у Србији, који се могу снабдевати природним гасом су:

- Произвођачи електричне енергије
- Комбинована производња топлоте и електричне енергије
- Индустирија
- Даљински системи грејања
- Широка потрошња

У садашњој ситуацији потребе за грејањем у Србији се задовољавају на три начина:

- Индивидуалним грејањем (електричном енергијом, лож уљем, пропан бутаном, дрвима и угљем)
- Даљинским системом и локалним котларницама за грејање
- Дистрибутивним системом снабдевања природним гасом (котлови у индивидуалним становима и зградама)

Без инсталација централног грејања у Републици Србији је око 78 % станова, који се греју индивидуалним уређајима на угљ, дрво, електричну енергију или природни гас.

У структури потрошње енергената за производњу топлотне енергије у систему даљинског грејања најзаступљенији је природни гас са учешће, од 67 %, мазут са 19 % и угљ са 14 % (извор: Инжењерска комора).

5. Анализа продаје и пројекција тржишта

Услуге дистрибуције природног гаса подразумева коришћење природног гаса у домаћинствима, малој привреди (занатству), привреди, угоститељству и осталим терцијалним садржајима урбане културе. Природни гас се у широкој потрошњи користи за потребе грејања, кувања и припреме топле воде, а у малој привреди подржава технолошке процесе. Могућа је примена и за хлађење и осветљење. Примена и пласман природног гаса у домаћинствима је прилагођена индивидуалном начину коришћења. Могућност мерења потрошње код сваког појединачног потрошача омогућава рационалну потрошњу и штедњу енергије.

Потрошачи природног гаса који користе услуге дистрибуције могу се груписати у више категорија: домаћинства (грађани), привреда и мала привреда (комерцијалне и јавне делатности, која укључује социјалне и здравствене установе) и топлане.

Битна карактеристика потрошње природног гаса су сезонске осцилације у обиму потрошње, што је последица коришћења природног гаса за потребе грејања.

Могући број потрошача на изграђеној дистрибутивној мрежи ЈУГОРОСГАЗ АД је:

Могући број потрошача Југоросгаз-а

Табела бр. 1

Град	Број потенцијалних корисника	Број могућих корисника за пет година
Ниш	13.700	8.000
Алексинац	4.000	2.000
Ражањ	600	200
Лесковац	1.200	500
Власотинце	5	3
Александровац	2.300	300
Лучани - Гуча	700	50
Укупно:	22.505	11.053

Процена је да ће се просечна годишња потрошња природног гаса у домаћинствима увећавати по стопи од око 5 % (између осталог и због очекиваног раста цене електричне енергије). У категорији потрошача мале привреде очекује се раст потрошње од 3 % просечно годишње, при чему ће се повећање броја нових потрошача у области мале привреде базирати на самосталне занатске радње, пекаре, мања приватна предузећа и сл..

Процена је да ће у пројектованом периоду просечни потрошач природног гаса у широкој потрошњи у категорији домаћинства трошити природни гас у распону 1.800 м³ годишње (у првој години потрошње) до 2.200 м³ (2021 год.), док ће просечни велики потрошач у категорији мале привреде трошити природни гас у распону од 180.000 м³/ годишње до 202.600 м³/ годишње.

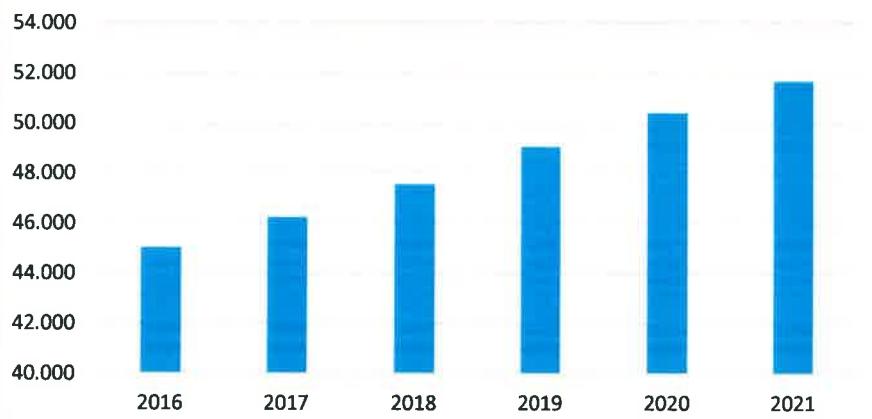
У Табели 2. дат је преглед планиране дистрибуције природног гаса по градовима у дистрибутивној мрежи на територији где је дистрибутер ЈУГОРОСГАЗ.

Табела бр 2.(у 000 м³)

Град	Година					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ниш	35.000	36.000	37.000	38.000	39.000	40.000

Алексинац	500	510	515	520	530	550
Ражањ	80	82	83	85	86	88
Лесковац	7.000	7.140	7.300	7.500	7.700	7.800
Власотинце	50	52	54	55	60	65
Александровац	400	410	420	600	650	700
Лучани - Гуча	2.000	2.100	2.200	2.300	2.400	2.500
Укупно:	45.030	46.249	47.572	49.060	50.426	51.703

дистрибуција гаса по годинама

5. Структура потрошње гаса и коришћења капацитета дистрибутивних гасовода

У табели бр.3 дата је пројекција броја купаца, укључујући и домаћинства, на свим дистрибутивним мрежама ЈУГОРОСГАЗ АД по годинама и структури потрошње гаса.

Табела бр.3

Група потрошње	Број купаца по годинама					
	2016	2017	2018	2019	2010	2021
До 5.000	612	642	674	705	740	777
5.001-100.000	41	44	47	50	54	58
100.001-1.000.000	16	16	16	17	18	18
Преко 1.000.000	10	10	11	12	12	13
Укупно:	679	712	748	784	824	866

У табели бр.4 дата је пројекција укупног броја прикључака на дистрибутивним гасоводним мрежама ЈУГОРОСГАЗ АД по годинама.

Табела бр. 4

Назив мреже, град	Капацитет мреже	Број прикључака по годинама					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
АЛЕКСИНАЦ							
Алексинац широка потрошња	2.000	80	84	90	95	100	110
Алексинац индустрија	2.000	0	1	2	2	2	3
НИШ							
Стотекс	500	6	6	7	8	8	8
Нишавска	75	3	3	3	3	3	3
Радна зона Север	2.000	13	18	20	25	30	35
Никола Тесла	2.000	21	30	35	40	45	50
Брзи Брод	2.000	37	45	50	55	60	65
Ратко Павловић	2.000	100	110	120	130	140	150
Ћеле кула	2.000	85	95	105	115	125	135

Ратко Јовић	2.000	30	35	40	45	50	55
Црвена звезда	2.000	40	45	50	55	60	65
Ледена стена	2.000	55	65	75	85	95	110
Наис	2.000	7	10	15	20	25	30
Доње Међурово	2.000	5	7	10	12	15	20
РАЖАЊ							
Ражањ ш.потрошња	2.000	23	25	27	30	32	35
ЛЕСКОВАЦ							
Индустријска	2.000	5	7	10	14	17	20
Текстилна	2.000	5	7	10	15	18	20
ВЛАСОТИНЦЕ							
Власотинце ДГМ	5.000	1	2	2	3	3	4
АЛЕКСАНДРОВАЦ							
Широка потрошња	7.000	168	175	190	200	210	220
ЛУЧАНИ							
Широка потрошња	8.300	10	15	18	22	25	28

У табели бр.5 дата је оквирна пројекција искоришћености капацитета дистрибутивних гасовода по годинама на основу издатих, или који ће бити издата, решења о прикључењу.

Табела бр. 5

Назив мреже, град	Капацитет мреже	Искоришћени капацитет по годинама (м ³ /час)						
	м ³ /час	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
АЛЕКСИНАЦ								
Алексинац широка потрошња	2.000	684	700	720	730	740	750	

Алексинац индустрија	2.000	200	220	240	240	240	250
НИШ							
Стотекс	500	127	127	129	130	130	130
Нишавска	75	4	4	4	4	4	4
Радна зона Север	2.000	410	450	452	454	500	550
Никола Тесла	2.000	65	77	83	89	95	101
Брзи Брод	2.000	44	55	61	66	71	76
Ратко Павловић	2.000	184	250	300	320	380	400
Ћеле кула	2.000	100	112	124	136	148	200
Ратко Јовић	2.000	132	138	144	150	200	220
Црвена звезда	2.000	46	52	58	100	106	112
Ледена стена	2.000	65	77	89	120	132	144
Наис	2.000	443	450	480	486	492	550
Доње Међурово	2.000	1076	1100	1200	1250	1300	1350
РАЖАЊ							
Ражањ ш.потрошња	2.000	100	120	124	130	136	150
ЛЕСКОВАЦ							
Индустријска	2.000	1611	1650	1680	1700	1750	1800
Текстилна	2.000	920	950	980	1020	1100	1200
ВЛАСОТИНЦЕ							
Власодинце ДГМ	5.000	4800	4850	4850	4900	4920	5950
АЛЕКСАНДРОВАЦ							
Широка потрошња	7.000	2868	2880	2910	2940	2970	3000
ЛУЧАНИ							
Широка потрошња	8.300	1779	1785	1800	1806	1810	1814

6. Извори снабдевања природним гасом

Набавка природног гаса се реализује у мањој мери из домаћих извора и из увоза.

Дерегулација тржишта гаса омогућава набавку гаса и директно уговарање са било којим продавцем.

За сада главни и једини сигурни снабдевач природног гаса у Републици Србији је ЈП Србијагас који има потписан уговор о снабдевању гасом са Југоросгаз ад до 2023. године. Уговорене количине на годишњем нивоу износе 1,5 милијарди m^3 природног гаса.

За сада једини правац снабдевања природним гасом је из Русије преко Украјине и Мађарске. У будућности се очекује да ће бити изграђена интерконекција гасовода са Бугарском како би Република Србија обезбедила алтернативни правац снабдевања гасом.

7. Актуелно стање дистрибутивног система ЈУГОРОСГАЗ АД

Југоросгаз ад има изграђене дистрибутивне гасоводне системе у градовима дуж магистралног и разводног гасовода МГ 09 (Ражањ, Алексинац, Ниш) и РГ 11 (Лесковац, Власотинце), као и дуж магистралног гасовода ЈП Србијагас (Александровац и Лучани).

На магистралном гасоводу где је независни оператор транспортног система Југоросгаз – Транспорт доо Југоросгаз има 5 места примопредаје гаса и два места са транспортног система ЈП Србијагас.

У Табели бр.6 дат је списак места примопредаје гаса са транспортног гасоводног система са капацитетима примопредајних станица и дужинама изграђених дистрибутивних мрежа.

Табела бр. 6

Место примопредаје са транспортног гасовода	капацитет станице ($m^3/\text{час}$)	дужина изграђене мреже (м)	Број МРС
ГМРС Ражањ	2.000	11.713	
ГМРС Алексинац	10.000	46.089	1
ГМРС Ниш	80.000	173.375	24
ГМРС Лесковац	5.000	14.872	2
ГМРС Власотинце	5.000	4.031	1
ГМРС/МРС Александровац	7.000	33.445	
ГМРС/МРС Лучани	8.300	19.946	2

Дистрибутивни систем Југоросгаз ад је релативно нов и у овом тренутку не постоје индиције да исти може отказати, такође на систему не постоје загушења. На примопредајним местима постоји урађен систем надзора и праћења протока гаса у реалном режиму рада.

У циљу праћења функционисања дистрибутивног система и ефикаснијег и економичног управљања системом тенденција је увођења даљинског мерења (телеметрије) и управљања на сваком нивоу и сваком сегменту потрошње.

8. Изградња, реконструкција и доградња дистрибутивног гасоводног система

У табели бр. 7 је приказан план изградње и реконструкције Дистрибутивних гасовода.

Табела бр.7

Град, Назив мреже	радни притисак (бар)	Материјал, дужина мреже (м)	Вредност Евра	извор финансирања	година реализације
Ниш					
ДГМ за Топлану Сомборска	до 16	челик	200.000	Сопствена средства	2018
Нови Ниш	до 16	челик	100.000	Сопствена средства и инвеститор	2018-2019
Реконструкција прелаза испод реке Нишаве	до 16	челик	220.000	Сопствена средства	2017
ДГМ Вулкан	4	ПЕ; 4.300	210.000	Сопствена средства	2017-2018
ДГМ ЕИ	4	ПЕ;	60.000	Сопствена средства и инвеститор	Делом 2017
Проширење ДГМ	4	ПЕ	200.000	Сопствена средства	2017-2021
Ражањ					
Доградња ДГМ	4	ПЕ	50.000	Сопствена средства	2017-2018
Алексинац					
Доградња ДГМ Југ	4	ПЕ; 1.500	46.000	Сопствена средства	2017-2018
Лесковац					
ДГМ за Актавис	до 16	челик; 2.300	110.000	Сопствена средства	2018-2020
ДГМ за ТО Дубочица	до 16	Челик; 1.500	130.000	Сопствена средства	2018-2021
Изградња ДГМ Лесковац	4	ПЕ	100.000	Сопствена средства	2018-2021
Власотинце					
Изградња ДГМ	4	ПЕ	100.000	Сопствена	2018-2021

Власотинце				средства	
Александровац					
Доградња ДГМ	4	ПЕ	50.000	Сопствена средства	2017-2021
Лучани - Гуча					
ДГМ Лучани	4	ПЕ	50.000	Сопствена средства	2017-2018
Доградња ДГМ Гуча	4	ПЕ	25.000	Сопствена средства	2018-2021

У табели бр. 8 приказан је почетак експлоатације дистрибутивних гасовода на дистрибутивном систему Југоросгаз ад.

Табела бр.8

Место	почетак експлоатације (година)
Ниш	2003
Алексинац	2006
Ражањ	2009
Александровац	2010
Лучани	2010
Лесковац	2012
Власотинце	2013

9. Маркетинг стратегија

Пројектовани обим пласмана, односно дистрибуције природног гаса на тржишту које покрива ЈУГОРОСГАЗ а.д. одговара пројектованој тражњи, односно понуди и техничким капацитетима већ изграђених дистрибутивних гасовода.

Карakterистике инструмената маркетинга на посматраном тржишту су следеће:

- **Политика цена –**
- **Политика производа –** базирана је на сигурном, континуалном снабдевању енергентом супериорних карактеристика
- **Канали продaje –** директна продаја, продаја капацитета корисницима (Крајњим купцима, Трговцима и сл.)
- **План промоције –** промоција примене природног гаса реализоваће се активним наступом у електронским и штампаним локалним медијима, као и директним контактима са потенцијалним потрошачима који ће се путем

пропагандних материјала информисати о предностима које карактеришу употребу природног гаса.

- **Понуда разних погодности** – обезбеђење кредитне линије код пословних банака за грађане, могућност уговарања прикључка по систему `` кључ у руке '' што подразумева изградњу прикључка, унутрашње гасне инсталације и испоруку трошила (котла, бојлера, шпорета, грејалице и сл.)

У предстојећем периоду тржишну позицију предузећа доминантно ће детерминирати консталација екстерних шанси и опасности. Наиме, превасходно у зависности од кретања тражње, способности изградње гасоводне мреже и ценовне политike, односно примене тарифног система, мењаће се тржишна позиција предузећа. Ипак имајући у виду с једне стране потенцијале и интерне способности предузећа и с друге стране теденције у развоју тржишта енергената на домаћем и светском тржишту, оцењује се да ће будућа тржишна позиција овог предузећа бити повољна и да тржиште неће представљати лимитирајући фактор у његовом развоју.

Глобално посматрано, делатност предузећа је лоцирана у грани високе атрактивности, при чему је конкурентска позиција на локалном тржишту изузетно снажна. Све то указује на добру, односно потенцијално изнад просечну тржишну позицију, која уз рационализацију трошкова пружа респективно солидне основе за успешно пословање.

10. Организациони аспекти инвестиције

Организација реализације инвестиције захтева дефинисање и спровођење строге динамике извођења радова. Динамички план реализације посла ће се дефинисати према условима које диктирају урбанистички и други услови. Изградња дистрибутивне гасоводне мреже подразумева изградњу челичног гасовода средњег притиска (6 – 16 бара), изградњу мерно регулационих станица (МРС) различитих капацитета на којима се врши редукција притиска и изградња полиетиленског гасовода притиска до 4 бара. Изградња гасоводне полиетиленске мреже подразумева полагање и варење ПЕ цеви различитог пречника и опционо изградњу кућног прикључка за сваку зграду (што за инвеститора представља велико улагање и ризик), независно од тога дали се грађанин пријавио за прикључење или не.

Проблеми правилног планирања и управљања пројектима представљају највећа искушења модерне економије, по многим мишљењима , то су већа искушења него што су она на плану финансија.

Врло је важно да током реализације пројекта постоји успостављен ток информација и пратеће документације према свим учесницима значајним за реализацију истог чиме ће се обезбедити ефикасно управљање и извођење.

11. Анализа изводљивости и динамика радов

Динамичким планом реализације инвестиција са свим пратећим садржајима ће се утврдити динамика свих активности на реализацији инвестиција. За сваку инвестициону активност, за сваку локацију посебно, урадиће се ``Претходна студија оправданости`` на основу које ће се аплицирати код надлежног Министарства за исходовање енергетске дозволе. Динамика радова се мора ускладити са исходовањем одобрења за градњу за сваку локацију посебно.

12. План инвестиционих улагања

Инвестициона улагања ће у значајној мери зависити од спремности потенцијалних Купаца гаса да учествују у финансирању изградње приклучака и конверзији својих постројења, као и од спремности да закупе дистрибутивне капацитете будућих дистрибутивних мрежа за своје потребе.

У табели бр. 9 је приказан финансијски план улагања у изградњу дистрибутивних гасовода.

Табела бр. 9 (у 1000 \$)

Град	Година					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ниш	100	150	400	250	300	400
Алексинац	50	50	50	50	50	50
Ражањ	50	50	50	50	50	50
Лесковац	50	50	100	200	200	300
Власотинце	0	0	50	100	50	50
Александровац	50	50	50	50	50	50
Лучани - Гуча	50	50	50	50	50	50
Укупно:	350	400	750	700	750	950

13. Развој пратеће инфраструктуре и увођење напредних мерних система

На свим примопредајним местима са транспортног система гасовода Југоросгаз има могућност даљинског очитавања протока гаса и архивирање података у складу са Правилима о раду дистрибутивног гасоводног система.

У току је имплементација софтверске платформе за очитавање потрошње гаса код већих потрошача гаса.

14. Извори финансирања

Финансијска средства за планирање инвестиционе, активности предвиђених овим планом, обезбедиће се из сопствених средстава и средстава корисника дистрибутивног система гасовода.

15. Општа разматрања

Развој дистрибутивног система гасовода Југоросгаз ад ће у великој мери зависити од раста привредних активности, опоравка привреде, страних улагања и раста стандарда грађана који треба да омогући већи број корисника природног гаса.

Такође један од значајнијих фактора за развој и изградњу дистрибутивних гасовода је и законска регулатива која није уједначена и на различите начине се тумачи у локалној самоуправи.

У наредном периоду Југоросгаз ад ће дати акценат на прикључење што већег броја корисника на већ изграђену дистрибутивну гасоводну мрежу.

Велики проблем приликом прикључења малих потрошала гаса је сложена и скупа процедура исходовања свих неопходних услова, сагласности и дозвола за израду пројектне документације и изградњу прикључка у складу са Законом о планирању и изградњи, Законом о заштити од пожара и Законом о запаљивим гасовима Републике Србије.

Југоросгаз ад ће уважавајући опште услове пословања пратити услове за развој наведених активности и сагласно томе предузимати одговарајуће кораке у реализацији плана.

У Београду, новембра 2016. године